

Βίος τῆς Οσίας Μητρός ἡμῶν Αναστασίας τῆς Πατρικίας.

Ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰουστινιανού τοῦ Βασιλέως, γέγονέ τις γυνή ἐν τῷ Βυζαντίῳ, τούνομα Ἀναστασία, εὐλαβουμένη τόν Θεόν, ἕξ ευγενῶν καί πλουσίων γονέων.

Αὕτη Πατρικία οὐσα τοῦ Βασιλέως πρώτη, τόν τοῦ Θεοῦ φόβον ἐν εαυτῇ ἔχουσα, ἐπορεύετο κατὰ τάς ἐντολάς αὐτοῦ. Εἶχε δέ φυσικήν εὐστάθειαν, καί πολλήν πραότητα, ὥστε πάντας ἐπιτέρπεσθαι εἰς τάς ἀρετάς αὐτῆς, ἀλλά μήν καί αὐτόν τόν Βασιλέα. Καί ἐπειδή αἰεὶ ὁ τῶν ζιζανίων σπορεύς τό καλόν εἴωθε φθονεῖν καί διαβάλλειν, καί μή συγχωρεῖν ἀναπαύεσθαι, ἐφθονήθη καί αὕτη παρά τῆς Βασιλίσσης. Καί γνουςα τόν φθόνον παρά τινος, ἢ ὄντως πεπυκνωμένη κατὰ Θεόν, λέγει πρὸς εαυτήν: Ἀναστασία εὐκαίρου υποθέσεως γενομένης, σώζουσα σωσον τήν σεαυτῆς ψυχήν, καί τήν Βασιλίσσαν ἀπαλλάξεις ἀλόγου φθόνου, καί σεαυτή δέ προξενήσεις τήν οὐράνιον βασιλείαν.

Καί ὡς ταῦτα πρὸς εαυτήν ἐβουλεύσατο, μισθωσαμένη πλοῖον, καί συνάξασα ἐκ τοῦ πλοῦτου αὐτῆς μέρος τί, τὰ λοιπὰ πάντα καταλιπούσα, τήν Ἀλεξάνδρειαν κατέλαβε' καί κτίσασα ἐν τῷ Πέμπτῳ (τότῳ οὕτῳ καλουμένῳ) μοναστήριον, ἐξύφαινε Θεοῦς μίτους, ἐκεῖσε καθεζομένη, καί τῷ Θεῷ ἀρέσαι σπουδάζουσα' ἐν ᾧ καί μέχρι τῆς σήμερον σώζεται ἡ ταύτης Μονή, τό τῆς Πατρικίας ὄνομα περιφέρουσα.

Μετά δέ χρόνον πινά, παρελθούσης τῆς Βασιλίσσης τόνδε βίον, ἀναμνησθεῖς ὁ Βασιλεὺς τῆς Πατρικίας, ἐξέπεμψε πανταχοῦ, μετὰ πολλῆς τῆς ἐπάσεως ἀναζητῶν αὐτήν. Τοῦτο πάλιν γνουςα ἡ ἀμνάς τοῦ Θεοῦ, νυκτός εἶσασα τό εαυτῆς μοναστήριον, ἀνήλθεν ἐν τῇ Σκήτῃ πρὸς τόν Ἀββάν Δανιήλ' καί προσαναθίσεια τῷ μακακαριώτατῳ Γέροντι τὰ κατ' αὐτήν, ἐνέδυσεν αὐτήν ἀνδρῶα στολήν καί ἐκάλεσεν αὐτήν Ἀναστάσιον εὐνουχόν' καί εἰσαγαγῶν αὐτήν σπηλαίῳ, μήκοθεν ὄντι τῆς Λαύρας αὐτοῦ, καθείρξεν αὐτήν, δούς αὐτῇ καί κανόνα, καί προσέταξε μηδέποτε ἐξέρχεσθαι τοῦ κελλίου, μήτε πινά ἐρχεσθαι πρὸς αὐτήν τό παράπαν' τυπώσας ἓνα τῶν ἀδελφῶν αὐτῆ κομίζειν ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος

κεράμιον ύδατος, καί πιθέναι έξω τού σπηλαίου,
καί λαμβάνειν ευχήν καί υπαναχωρειν.

Εκείσεν ούν η αδαμάνπιος αύτη καί ανδρεία ψυχη, απρόϊτος εκτελέσασα χρόνους οκτώ πρόσ τοίς είκοσιν, εφύλαπτε τόν κανόνα του Γέροντος απαράτρωτον. Ποιος ουν νούς, ή γλωσσα, τών είκοσιοκτώ χρόνων τάς κατά Θεόν αρετάς αυτης εννοήσει ή διηγήσασθαι, ή γραφή παραδουσαι δυνήσεται, άς αυτή μόνη καθ' εαυτήν τω Θεω εκάστην προσήγε; τό δάκρυον; τούς στεναγμούς, τούς οδυρμούς, τήν αγρυπνίαν, τήν ευχήν, τήν ανάγνωσιν, τήν στάσιν, τήν γονυκλισίαν, τήν νηστείαν; πρό πάντων δέ καί μετά πάντων, τάς των δαιμόνων συμπλοκάς καί επαναστάσεις, τάς της σαρκός ηδονάς, καί πονηράς ενθυμήσεις, καί τά τούτων αντίρροπα; Τό δέ είναι ταύτην παντάπασιν απρόϊτον πάσας τάς ημέρας τών τοσούτων ενιαυτων, γυναικα Συγκληπικήν, καί είς τά Βασίλεια αεί εκ συνηθείας, μετά πλήθους ανδρων τε καί γυναικών αναστρεφομένην, εκπλήπει πάντα νουν καί διάνοιαν. Εν τούτοις πασι καλως αγωνισαμένη, γέγονε σκευος τού Αγίου Πνεύματος.

Προγνουσα δέ τήν εαυτης πρόσ Κύριον μετάθεσιν, έγγραφεν όστρακον πρόσ τόν Γέροντα, λέγουσα' Πάτερ τίμιε, λάβε μετά σου έν σπουδη τόν τό ύδωρ κομίζοντά μοι μαθητήν, καί τά επιπήδεια εργαλεια πρόσ ταφήν, καί ελθέ ίνα κηδεύσης Αναστάσιον τόν ευνουχον. Ταυτα ως έγγραφεν, εναπέθετο έξω της θύρας τού σπηλαίου. Ο δέ Γέρων διά νυκτερινης σπασίας μνηθείς ταυτα, φησί πρόσ τόν μαθητήν' σπευσον, αδελφέ, πρόσ τό σπήλαιον έν ω εστίν ο αδελφός Αναστάσιος ο ευνούχος, καί προσχών έξω τής θύρας τού σπηλαίου, ευρήσεις όστρακον γεγραμμένον, τούτο λαβών, σπουδή πολλή υπόστρεψον πρόσ ημάς. Τού δέ απελθόντος, καί ανεγκόντος αυτό, αναγνούς ο Γέρων εδάκρυσε, καί λαβών έν σπουδή τόν αδελφόν, καί τά πρόσ ταφήν επιπήδεια, επορεύθη, καί ανοίξαντες τό σπήλαιον, εύρον τόν Αναστάσιον έν πυρετώ συνεχόμενον' καί προσπεσών επί τό σπήθος αυτού ο Γέρων έκλαυσε λέγων' Μακάριος εί,

αδελφέ Αναστάσιε, ὅτι τῆς ὥρας ταύτης αἰεὶ φροντίζων, κατεφρόνησας
Βασιλείας ἐπιγείου.

Εὐξαι οὖν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς Κύριον. Ἡ δὲ ἐγὼ μάλλον Πάτερ
φησίν, χρεῖαν ἔχω πολλῶν εὐχῶν ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ. Καὶ λέγει
ὁ Γέρων. Εἰ προέλαβον ἐγὼ, εἶχον ἂν παρακαλέσαι τὸν Θεόν.
Καὶ ἀνακαθίσασα ἐπὶ τοῦ ψαθίου, τὴν κεφαλὴν τοῦ Γέροντος
κατεφίλησε προσευξαμένη. Καὶ λαβὼν ὁ Γέρων τὸν μαθητὴν
αυτοῦ, ἔρριψε παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς, λέγων· Εὐλόγησον τὸν
μαθητὴν μου, τὸ τέκνον σου. Ἡ δὲ εἶπεν· Ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων
μου, ὁ παρεστηκώς μοι ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ, τοῦ χωρίσαι με ἐκ τοῦ
σώματος τούτου, ὁ εἰδώς τὰ ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ διαβήματά
μου, διὰ τὸ ὄνομά σου, καὶ τὴν ἐμὴν ἀσθένειαν καὶ ταλαιπω-
ρίαν, ἀνάπαυσον, τὸ πνεῦμα τῶν πατέρων ἐπ’ αὐτοῦ, ὡς ἀνε-
παύσατο τὸ πνεῦμα Ἡλιοῦ ἐπὶ τὸν Ἐλισσαιέ. Καὶ ἐπιστραφεὶς
ὁ εὐνούχος πρὸς τὸν Γέροντα λέγει· Διὰ τὸν Κύριον, Πάτερ, μὴ
ἀποδύσητε ἅ περιβέβλημαι, καὶ μηδεὶς γινώσκῃ περὶ ἐμοῦ, καὶ
μεταλαβούσα τῶν Θείων Μυστηρίων, λέγει. Δότε μοι τὴν ἐν
Χριστῷ σφραγίδα, καὶ εὐξασθαι ὑπὲρ ἐμοῦ. Καὶ ἀναβλέψασα
κατὰ Ἀνατολάς, ἔλαμψεν, ὡσπερ πυρσὺ δεξαμένη ἐν τῷ σπη-
λαίῳ πρὸ προσώπου αὐτῆς, καὶ ποιήσασα τὸ σημεῖον τοῦ
Τιμίου Σταυροῦ, εἶπε· Κύριε, εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ
πνεῦμά μου· καὶ ταῦτα εἰπούσα παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

Ὀρύγματος δὲ γενόμενος ἐμπροσθεν τοῦ σπηλαίου, ἀποδυσά-
μενος ὁ Γέρων ὁ εφόρει ἱμάτιον, λέγει τῷ μαθητῇ· Ἐνδύσον
τὸν ἀδελφόν, τέκνον, ἄνωθεν ὧν περιβέβληται· ἐνδύοντος δὲ
τοῦ ἀδελφοῦ τὴν μακαρίαν, ἐφάνησαν μὲν τούτῳ οἱ ταύτης
μαστοί, ὡς φύλλα κατεξηραμένα, οὐδὲν δὲ περὶ τούτου τῷ
Γέροντι ἐσάφησε. Μετὰ δὲ τὸ ἀπαρπισθῆναι τὴν κηδεῖαν,
κατερχομένων αὐτῶν, λέγει ὁ μαθητής· Ἐγὼς Πάτερ, ὅτι ὁ
Εὐνούχος γυνὴ ἦν; Ὁ δὲ Γέρων ἀπεκρίνατο· Οἶδα καγὼ τέκνον
ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ ἐξηγηθῆναι πανταχοῦ, τούτου χάριν ἀνδρῶν
στολήν ἐνεδυσάμην αὐτὴν, καὶ Ἀναστάσιον εὐνούχον ὠνόμα-
σα αὐτὴν, διὰ τὸ ἀνύποπτον, πολλή γάρ ζήτησις ἐγένετο παρὰ
τοῦ Βασιλέως περὶ ταύτης κατὰ πάσαν τὴν χώραν, καὶ μάλιστα

έν τοίς μέρεσι ταύτης' αλλ' ιδού χάριτι Θεού εφυλάχθη παρ' ημών' καί τότε διηγήσατο ο Γέρων τω μαθητη λεπτομερώς τόν βίον αυτής.

Ταις αυτής πρεσβείαις Χριστέ ο Θεός, καί παντων σου των Αγίων, ελέησον καί σωσον ημας Αμήν. _